

Del

Video: De ømme tæer i økologisk produktion tager vi som en udfordring

Hestbjerg.mp4

LandbrugsAvisen

02:36

Troværdighed: Udfordringerne bliver ikke mindre af, at man ignorerer dem. Hellere være på forkant, mener Bertel Hestbjerg, der ser på tab af næringsstoffer i faremarken.

Det ånder af fryd og velvære, når smågrisene løber rundt i marken mellem benene på deres mødre. På de varme sommerdage søger grisene skygge under poppeltræerne og lægger sig i sølehullerne, for at blive afkølet og blive indsmurt i mudder der fungerer som solcreme. Midt i idyllen er der dog også alvor at tage stilling til for Marianne og Bertel Hestbjerg, for alle slags produktioner har deres ømme tæer.

Når de møder kritik af frilandsgrise, er det ofte om dødeligheden hos smågrise, eller at de taber næringsstoffer, der måske ender i vandløb og fjorde fra de marker, hvor grisene går, men det prøver de at være på forkant med ved at lægge marker til forsøg.

TROVÆRDIGHED

Ifølge Bertel Hestbjerg handler det også om troværdighed, at de nu på det nærmeste selv går ud og fortæller om produktionens udfordringer.

- Det gjorde vi også, da vi syntes, vi havde for mange døde pattegrise. Vi skiftede genetik, og det hjalp. Nu er vi med i forsøg om næringsstof-tab. Resultaterne kan godt få konsekvenser for os og erhvervet, men vi vil ikke lukke øjnene for problemer. Vi vil rent faktisk gerne være bæredygtige, og det er vigtigt for erhvervet, at man er åben om de ømme tæer, hvis man vil tages alvorligt, siger han.

SUGECELLER

Marianne Fløe Hestbjerg fortæller, at Aarhus Universitet har lagt sugeceller ud i en mark, der skal være faremark næste år. Sugecellerne er forbundet i lange slanger en meter under jordoverfladen og suger vand ud af jorden, som undersøges for indhold af næringsstoffer. Der er sugeceller, hvor der er åben mark, hvor der er høje poppeltræer, og hvor der er poppeltræer, der er fældet, og hvor flisen er spredt mellem træerne, der skyder igen.

- Vi er spændt på at se, hvordan et evt. tab af næringsstoffer er i de forskellige forsøgsfolde.

Forsøget er en del af Organic RDD6 projektet OUTFIT, der har fokus på træer i nye foldkoncepter til gavn for miljø og klima. Ifølge seniorforsker Anne Grete Kongsted, Aarhus Universitet, er der både forsøgsfolde, hvor sohytte og foder er på samme side af træerne, og hvor sohytte og foder er på hver sin side af træerne, så de tvinges til at gå mere imellem træerne. Hypotesen er, at de så efterlader flere næringsstoffer mellem træerne, hvis rødder kan samle dem op, så de ikke udvaskes.

KAN FÅ KONSEKVENSER

Bertel Hestbjerg peger på, at det især er fosfor, der bliver overskud af, hvor søerne har gået.

- Det kan jo gå hen og få konsekvenser i forhold til, hvor mange søer vi må have per hektar, forudser han

Han ser derfor også i samarbejde med produktkonsulent Kristian Knage, Vestjysk Andel, på, hvordan man med fodringen af søerne kan mindske overskuddet af næringsstoffer i marken.

Ifølge Kristian Knage er en del af problematikken blandt andet, at økologer ikke må bruge fytase, der ellers kan gøre, at grisene udnytter fosfor bedre. I stedet blander de 15 procent

valset rug i pillerne, fordi det har en naturlig fytaseeffekt – dog kun cirka halvdelen af, hvis man bruger syntetisk fytase.

Desuden er kvælstofindholdet nedsat i drægtighedsfoderet, fordi dyrene kan æde græs som buffer.

- Resultaterne vil vi aflæse i, om dyrene udnytter foderet godt nok, om de vokser hurtigt nok, og om de malker godt nok, eller der opstår benproblemer og så videre, siger han.

FORKANT FREM FOR BAGKANT

Ifølge Bertel Hestbjerg er tabet af næringsstoffer ikke noget, forbrugerne spørger til i dag.

- Vi går ind i det for at reagere, før vi bliver tvunget til for eksempel at have færre søer per hektar. Det er sjovere at være på forkant, og det skaber også en anden holdning til landmænd, at man er proaktiv i forhold til de ømme tæer i stedet for at være på bagkant, siger han.

FAKTABOKS

- 1.500 søer på tre ejendomme
- 1.000 hektar
- 3 brands, Poppelgrisen, Bertels gris, Måltidsboxen
- Sælger gennem Organic Pork, som de er medejer af
- 520 grise om ugen, 27.000 grise årligt
- (+ 5.000 grise fravænned ved 10 uger)
- 2,5 mio. kg kød
- Bertel 54, Marianne, 4 børn: Malte (19) og Sibille (16), Ida (25), Lauge (24)
- 30 medarbejdere